

ZALECENIE RADY

z dnia 12 lipca 2011 r.

w sprawie krajowego programu reform Łotwy z 2011 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Łotwę zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2011–2014

(2011/C 215/03)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dnia 20 stycznia 2009 r. Rada przyjęła decyzję 2009/290/WE⁽²⁾ w sprawie udzielenia Łotwie średnioterminowej pomocy finansowej na okres trzech lat, zgodnie z postanowieniami art. 143 Traktatu. W towarzyszącym protokole ustaleń podpisanym w dniu 28 stycznia 2009 r. i jego kolejnych uzupełnieniach określono warunki dotyczące polityki gospodarczej, na podstawie których wypłacana jest pomoc finansowa. Decyzja 2009/290/WE została zmieniona w dniu 13 lipca 2009 r. decyzją Rady 2009/592/WE⁽³⁾. Ostatnie uzupełnienie do protokołu ustaleń zostało podpisane w czerwcu 2011 r.

(2) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej, która skupiać się będzie na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności.

(3) W dniu 13 lipca 2010 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii (na lata 2010–2014), a w dniu 21 października 2010 r. decyzję w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich⁽⁴⁾, które razem stanowią „zintegrowane wytyczne”. Państwa członkowskie zostały poproszone o uwzględnienie zintegrowanych wytycznych w swojej krajowej polityce gospodarczej i polityce zatrudnienia.

(4) Dnia 12 stycznia 2011 r. Komisja przyjęła pierwszą roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając w ten sposób nowy cykl zarządzania gospodarczego w UE i pierwszy europejski semestr zintegrowanej i prowadzonej *ex ante* koordynacji polityki, który ma swoje umocowanie w strategii „Europa 2020”.

(5) Dnia 25 marca 2011 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety dotyczące konsolidacji budżetowej i reform strukturalnych (zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 15 lutego i 7 marca 2011 r. i w związku z przedstawioną przez Komisję roczną analizą wzrostu gospodarczego). Podkreśliła ona również priorytetowe znaczenie przywrócenia dobrej sytuacji budżetowej i stabilności finansów publicznych, zmniejszenia bezrobocia w drodze reform rynku pracy oraz podjęcia nowych działań służących zwiększeniu tempa wzrostu. Rada zwróciła się do państw członkowskich, aby przekształciły te priorytety w konkretne środki, które zostaną włączone do ich programów stabilności lub programów konwergencji oraz do ich krajowych programów reform.

(6) W dniu 25 marca 2011 r. Rada Europejska wezwała także państwa członkowskie uczestniczące w pakcie euro plus, by przedstawiły swoje zobowiązania w ramach tego paktu, tak by mogły zostać włączone do ich programów stabilności lub konwergencji oraz krajowych programów reform. Łotewski program konwergencji oraz krajowy program reform zawiera ogólne odniesienie do paktu euro plus. List przesłany do Rady Europejskiej dnia 17 maja 2011 r. podkreśla szczególne zobowiązania i działania na rok 2011 zawarte w programach, które są zgodne z celami paktu euro plus.

(7) W dniu 29 kwietnia 2011 r. Łotwa przedstawiła aktualizację z 2011 r. do programu konwergencji, obejmującą lata 2011–2014, oraz krajowy program reform z 2011 r. W celu uwzględnienia powiązania między tymi oboma programami poddano je jednoczesnej ocenie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 79 z 25.3.2009, s. 39.

⁽³⁾ Dz.U. L 202 z 4.8.2009, s. 52.

⁽⁴⁾ Utrzymane w mocy na 2011 r. decyzją Rady 2011/308/UE z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (Dz.U. L 138 z 26.5.2011, s. 56).

(8) W latach 2000–2007 wzrost gospodarczy na Łotwie był szybszy niż w innych państwach członkowskich, odzwierciedlając perspektywy osiągnięcia konwergencji, napływ kapitału zagranicznego oraz bardzo duży popyt konsumpcyjny. Jednak przynajmniej częściowo w wyniku prowadzenia ekspansywnej polityki makroekonomicznej nastąpiło przegrzanie gospodarki. W wyniku tego doszło do znacznego zaburzenia równowagi gospodarczej, czego oznaką był deficyt na rachunku obrotów bieżących w wysokości 22,3 % PKB w 2007 r. i 13,1 % PKB w 2008 r.; w związku z tym w latach 2008–2009 gospodarka Łotwy skurczyła się w największym stopniu w porównaniu z innymi państwami członkowskimi UE. W tym okresie realny PKB spadł o 25 % w porównaniu z najwyższym poziomem, co było spowodowane faktem, iż spadek popytu krajowego został spotęgowany zastojem w handlu światowym. Wskaźnik zatrudnienia na Łotwie, uprzednio należący do najwyższych w UE (75,8 % w 2008 r.), spadł o ponad 10 punktów procentowych, a stopa bezrobocia wynosząca ponad 18 % jest obecnie jedną z najwyższych w UE. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 9,7 % w 2009 r., lecz w wyniku przyjętych środków konsolidacji budżetowej spadł do 7,7 % w 2010 r. Wynik ten obejmuje również znaczące środki na rzecz stabilizacji sektora finansowego, które wyniosły 1,1 % PKB w 2009 r. i 2,3 % PKB w 2010 r.

(9) Na podstawie oceny zaktualizowanego programu konwergencji zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1466/97 Rada jest zdania, że scenariusz makroekonomiczny będący podstawą prognoz budżetowych zawartych w programie konwergencji jest realistyczny mimo że prognozy dotyczące inflacji mogą być zaniżone na rok 2011. Celem zawartej w programie konwergencji średniookresowej strategii budżetowej jest sprowadzenie nominalnego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB w terminie wyznaczonym w zaleceniu Rady z dnia 7 lipca 2009 r. Biorąc pod uwagę środki wdrażane od chwili wydania zalecenia w sprawie skorygowania nadmiernego deficytu oraz dodatkową konsolidację, o której mowa w zaktualizowanym programie konwergencji, planowany wysiłek fiskalny w latach 2011–2012 jest zgodny z wymaganym dostosowaniem. W obliczu sytuacji wyjściowej w programie konwergencji nie przewiduje się osiągnięcia celu średniookresowego do

końca okresu objętego programem, natomiast planowany wysiłek fiskalny w celu osiągnięcia celu średniookresowego po przeprowadzeniu korekty nadmiernego deficytu może ulec przyspieszeniu, w szczególności w 2013 r. Metoda konsolidacji budżetowej przewidziana w programie konwergencji opiera się głównie na wydatkach. Istnieje ryzyko niezrealizowania celów budżetowych ze względu na to, że program konwergencji nie zawiera pełnych informacji na temat środków, które mają stanowić podstawę osiągnięcia ustalonych poziomów docelowych. Środki te mają zostać określone w przyszłych budżetach. Obniżenie deficytu pierwotnego w perspektywie średniookresowej, jak przewiduje się w programie konwergencji, przyczyniłoby się do zmniejszenia zagrożeń dla stabilności finansów publicznych.

(10) Komisja dokonała oceny programu konwergencji i krajowego programu reform. Komisja wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla zrównoważonego charakteru polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej na Łotwie, ale także stopień poszanowania przepisów oraz wytycznych UE, ze względu na konieczność wzmocnienia całościowego zarządzania gospodarczego w UE poprzez wnoszenie na poziomie UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. W tym kontekście Komisja podkreśla pilny charakter wdrożenia planowanych środków w celu zastosowania się do wdrożenia decyzji 2009/290/WE,

NINIEJSZYM ZALECA Łotwie:

Wdrożenie środków określonych w decyzji 2009/290/WE, zmienionej decyzją 2009/592/WE, oraz szczegółowo określonych w protokole ustaleń z dnia 20 stycznia 2009 r. i jego kolejnych uzupełnieniach, w szczególności w ostatnim uzupełnieniu z dnia 7 czerwca 2011 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 lipca 2011 r.

W imieniu Rady
J. VINCENT-ROSTOWSKI
Przewodniczący